

BAZARA ÇIXIŞ ƏLDƏ ETMƏK ÜÇÜN ZƏRƏRVERİCİLƏRDƏN AZAD ƏRAZİLƏRİN (ZAƏ) YARADILMASI MÖVZUSUNDA TƏLİM

19 – 22 iyul 2022, Bakı, Azərbaycan

İLKİN PROQRAM

Təlimin məqsədi: Təlimin məqsədi Milli Bitki Mühafizəsi Təşkilatının (NPPO) daha çox bazarlara çıxışını təmin etmək üçün zərərvericilərdən azad ərazilərin (ZAƏ) yaradılması üzrə proqramlar hazırlamaq potensialını inkişaf etdirməkdir.

İştirakçılar: MBMT-nin nümayəndələri, digər maraqlı tərəflər, Azərbaycanın fitosanitar ekspertləri və Asiya İnkişaf Bankı.

Format: Təqdimatlardan sonra kənd araşdırmaları və problemlərin həlli üzrə işçi alt qrup sessiyaları keçiriləcək. İştirakçılar ZAƏ-lərin bazara çıxışının faydalarını, onların planlaşdırılması, yaradılması və tanınması prosedurlarını, Beynəlxalq Bitki Mühafizəsi Konvensiyasının (BBMK) təhlilini, Fitosanitar Tədbirlər üzrə Beynəlxalq Standartın (FTBS) ZAƏ ilə bağlı 1, 2, 4, 6, 8, 10, 11, 26 və 29-cu maddələri, zərərvericilərin cari vəziyyəti, Zərərvericilərin Risklərinin Analizi (ZRA), xüsusi zərərvericilər və zərərverici qrupları barəsində öyrənəcəklər.

Təlimçi: **Andrey Orlinski**, Biologiya elmləri doktoru, beynəlxalq fitosanitar ekspert, Avropa və Aralıq dənizi ölkələrində Bitki Mühafizəsi Təşkilatının (ABMT) keçmiş elmi işçisi

Təlimin I günü –19 iyul (çərşənbə axşamı)

09:30 – 10:00 <i>Bakı vaxtı ilə</i>	Giriş sözü Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (AQTA) Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyi (AXA). Asiya İnkişaf Bankı
--	--

10:00 – 10:40	<p>Sessiya 1: Qlobal Fitosanitar Mühit: Beynəlxalq Bitki Mühafizəsi Konvensiyası (BBMK), Fitosanitar Tədbirlər üzrə Beynəlxalq Standart (FTBS) 1, Sanitar və Fitosanitar (SFS) Tədbirlər və Avropa və Aralıq dənizi ölkələrində Bitki Mühafizəsi Təşkilatı (ABMT)</p> <p>Təqdimatçı: Andrey Orlinski, Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert</p> <p><i>30 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i></p>
10:40 – 11:00	Kofe fasiləsi
11:00 – 11:40	<p>Sessiya 2: Azərbaycanda Bitki Karantin Təşkili</p> <p>Təqdimatçı: Vəfa Rüstəmov, AQTA</p> <p><i>30 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i></p>
11:40 – 12:40	<p>Sessiya 3: Zərərvericilərin Risklərinin Təhlili (FTBS 2 və 11, ABMT Standartları FS 5/3)</p> <p>Təqdimatçı: Andrey Orlinski, Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert</p> <p><i>40 dəqiqəlik təqdimat və 20 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i></p>
12:40 – 14:00	Nahar fasiləsi
14:00 – 14:40	<p>Sessiya 4: Azərbaycanda Bitki Mühafizəsinin Təşkili</p> <p>Təqdimatçı: Şükür Əhmədov, AXA</p> <p><i>30 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i></p>
14:40 – 15:20	<p>Sessiya 5: Zərərvericilərdən azad ərazilərin yaradılması (FTBS 4, 6, 8 və 29)</p> <p>Təqdimatçı: Andrey Orlinski, Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert</p> <p><i>30 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i></p>
15:20 – 15:40	Kofe fasiləsi
15:40 – 16:20	<p>Sessiya 6: Mərkəzi Asiya Regional İqtisadi Əməkdaşlıq (CAREC) Proqramının Fitosanitar Layihələri</p> <p>Təqdimatçı: CAREC-in nümayəndəsi, AİB</p> <p><i>30 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i></p>
16:20 – 17:00	<p>Sessiya 7: Zərərvericilərdən azad ərazilərin yaradılması üçün məlumatların toplanması (BBMK, ABMT və s.)</p> <p>Təqdimatçı: Andrey Orlinski, Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert</p> <p><i>30 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i></p>

Təlimin II günü –20 iyul (çərşənbə)

09:30 – 10:40	Sessiya 8: Meyvə milçəkləri üçün ZAƏ-lərin yaradılması (FTBS 26) Təqdimatçı: Andrey Orlinski, Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert <i>30 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i>
10:40 – 11:00	Kofe fasiləsi
11:00 – 11:30	Sessiya 8: Meyvə milçəkləri üçün ZAƏ-lərin yaradılması (FTBS 26) Təqdimatçı: Andrey Orlinski, Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert <i>30 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i>
11:30 – 12:10	Sessiya 9: <i>Ceratitis capitata</i> (meyvə milçəyi): Biologiya, Təsir, Fitosanitar Tədbirlər, Azərbaycanda və qonşu ölkələrdə vəziyyət və idxalçı ölkələrdəki ticarət tərəfdaşları Təqdimatçı: Gülnar Qəhrəmanova, AQTA <i>30 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i>
12:10 – 12:40	Sessiya 10: <i>Ceratitis capitata</i> üçün ZRA-nın nəticələri Təqdimatçı: Taleh Şəmiyev, AQTA
12:40 – 14:00	Nahar fasiləsi
14:00 – 15:20	Sessiya 11: İştirakçıların praktik məşğələlər üçün alt qruplara bölünməsi Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert Andrey Orlinskinin nəzarəti altında
15:20 – 15:40	Kofe fasiləsi
15:40 – 17:30	Sessiya 11: Alt qruplarda iş: ZAƏ Proqramının hazırlanması Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert Andrey Orlinskinin nəzarəti altında

Təlimin III günü –21 iyul (cümə axşamı)

09:30 – 10:40 <i>Bakı vaxtı ilə</i>	Sessiya 11: Alt qruplarda iş: ZAƏ Proqramının hazırlanması Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert Andrey Orlinkinin nəzarəti altında <u>Hazırlıq.</u> İştirakçılara tövsiyə olunur ki, ZAƏ üzrə təlimdən əvvəl 6 sayılı FTBS-in müddəalarını öyrənsinlər, <i>Ceratitıs capitata</i> haqqında məlumat vərəqini toplusınlar və FAO-nun “Zərərvericilərdən azad ərazilərin yaradılması və saxlanması üçün bələdçi” vəsaitini (Zərərvericilərdən azad ərazilərin yaradılması və saxlanması üçün bələdçi (fao.org)) araşdırsınlar. <u>Alt qrup işi üçün tələblər.</u> Hər bir alt qrupda 5 nəfərə qədər iştirakçı olmalı və ən azı 1 nəfərin internetə çıxışı olan kompüterü olmalıdır. Hər bir alt qrupda ingilis dilini yaxşı bilən ən azı bir nəfər olmalıdır. <u>Metodologiya.</u> ZAƏ-lərin yaradılması prosedurları FTBS-lərdə və ABMT standartlarında qeyd olunub. Bu praktiki məşğələlər FTBS-lərin müddəalarını necə tətbiq etmək üçün təcrübə və öyrənmə şərtlərini simulyasiya edəcək. İştirakçılar mövcud sənədləri nəzərdən keçirəcək və <i>Ceratitıs capitata</i> üçün ZAƏ proqramının layihəsini hazırlayacaqlar. Təlimçi praktiki məşğələlərə kömək edəcək və təlim zamanı suallara cavab verəcək.
10:40 – 11:00	Kofe fasiləsi
11:00 – 12:40	Sessiya 11: Alt qruplarda iş: ZAƏ Proqramının hazırlanması Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert Andrey Orlinkinin nəzarəti altında
12:40 – 14:00	Nahar fasiləsi
14:00 – 15:20	Sessiya 11: Alt qruplarda iş: ZAƏ Proqramının hazırlanması Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert Andrey Orlinkinin nəzarəti altında
15:20 – 15:40	Kofe fasiləsi
15:40 – 17:30	Sessiya 11: Alt qruplarda iş: ZAƏ Proqramının hazırlanması Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert Andrey Orlinkinin nəzarəti altında

Təlimin IV günü –22 iyul (cümə)

09:30 – 10:40 <i>Bakı vaxtı ilə</i>	Sessiya 12: ZAƏ Proqramının hazırlanması üzrə işlərinin nəticələrinə dair alt qrupların təqdimatları Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert Andrey Orlinskinin nəzarəti altında
10:40 – 11:00	Kofe fasiləsi
11:00 – 12:10	Sessiya 12: ZAƏ Proqramının hazırlanması üzrə işlərinin nəticələrinə dair alt qrupların təqdimatları Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert Andrey Orlinskinin nəzarəti altında
12:10 – 12:40	Sessiya 13: Müxtəlif ölkələrdə <i>Ceratitis capitata</i> üçün ZAƏ-lərin yaradılması təcrübəsi Təqdimatçı: Andrey Orlinski, Beynəlxalq Fitosanitar Ekspert <i>20 dəqiqəlik təqdimat və 10 dəqiqəlik sual-cavab sessiyası</i>
12:40 – 14:00	Nahar fasiləsi
14:00 – 14:50	Nəticələr və yekun qeydlər, gələcək seminarlarda/təlimlərdə ehtiyacların qiymətləndirilməsi
14:50 – 15:20	Tədbirin bağlanması və yekun qeydlər Təqdimatçı: AQTA-nın nümayəndəsi
15:20 – 15:40	Kofe fasiləsi